

Гуменюк І.М.,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри педагогіки початкової освіти,
Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника,
м. Івано-Франківськ, Україна

ФУНКЦІОНАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Основне завдання педагогічного працівника будь-якого закладу освіти – цілеспрямоване створення і вдосконалення методичної системи за своїм напрямком роботи, яка б максимально забезпечувала якість освітньо-виховного процесу. Матеріальним втіленням такої діяльності виступає певна сукупність програмно-методичних документів, за якими можна вивчити та відтворити методичну систему. Їх призначення в сфері освіти досить широке і піддається визначенню за трьома рівнями: 1) реалізація методичних напрацювань у сфері діяльності їх автора; 2) використання методичних розробок здобувачами освіти; 3) прикладні аспекти застосування методичних здобутків у загальнонаціональному та світовому масштабах.

Розглядаючи напрямок реалізації методичних напрацювань у сфері педагогічної діяльності автора, важливо виділити такі їх функції: 1) фіксація і систематизація основних здобутків на матеріальному носії; 2) підтвердження системи роботи та надання основних параметрів для її оцінки (результати навчання); 3) хронологічне, тематичне, інструментальне впорядкування процесу реалізації розробленої методичної системи під час викладання конкретної дисципліни; 4) створення практичного підґрунтя для подальшого наукового аналізу.

Рівень використання програмно-методичного забезпечення здобувачами освіти окреслює таке його функціональне призначення: 1) формування мотиваційного компоненту навчальної діяльності студентів через візуалізацію практичних аспектів застосування матеріалу курсу в професійному дискурсі, а також створення комплексного уявлення про кінцеві результати навчання; 2) організація та самоорганізація самостійної роботи студентів; 3) використання методичних матеріалів для практичної діяльності, закріплення знань, вироблення умінь, навичок, формування компетентностей; 4) зразок створення та оформлення науково-навчальних текстів для науково-дослідницької роботи здобувачів освіти.

Показником високої якості методичної системи навчання і відповідно її методичного забезпечення є рівень прикладного застосування в загальнодержавному й світовому освітніх

контекстах. На цьому рівні визначаємо наступні функції: 1) наукове обґрунтування методичної системи, створення авторських шкіл, концепцій, виникнення нових напрямків, парадигм; 2) основа для здійснення історико-культурних досліджень у сфері освіти; 3) рушійний важіль та доказова база для зміни державної політики у сфері освіти, реалізації освітніх реформ.

Таким чином, значення навчально-методичного забезпечення у сфері освіти дуже важливе і його методичний потенціал повністю визначається не лише рівнем професійної компетентності укладачів, але й обґрунтованістю вимог законодавства та конкретних закладів вищої освіти, які, відповідно до Законів України «Про освіту» [2] та «Про вищу освіту» [1], отримали право самостійно визначати зміст і структуру методичного забезпечення освітнього процесу. Адже «висування необґрунтовано надмірних вимог до змісту та обсягу навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін призводить до нерационального використання людських, фінансових та інших ресурсів, які доцільно спрямовувати на індивідуальну роботу із здобувачами освіти, вирішення питань розвитку закладу вищої освіти, виконання наукових та освітніх проектів, міжнародну співпрацю тощо» [3].

***Ключові слова:** навчально-методичне забезпечення, педагогічна діяльність, навчальна діяльність, методична система, професійна компетентність.*

Література

1. Про вищу освіту. Закон України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст. 2004. Редакція від 26.02.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 27.02.2021).
2. Про освіту. Закон України. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2017. № 38-39. ст. 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/print> (дата звернення: 05.04.2021).
3. Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення. Лист Міністерства освіти і науки України від 09.07.2018 № 1/9-434. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/list-mon-19-434-vid-09072018-roku-shodo-rekomendacij-z-navchalno-metodichnogo-zabezpechennya> (дата звернення: 15.03.2021).